

ذهن‌آگاهی حساس به تروما

تمرین‌هایی برای شفای ایمن و تحول‌بخش

فهرست مطالب

۷	مقدمهٔ مترجم
۱۱	مقدمهٔ نویسنده برای ترجمهٔ فارسی
۱۳	پیش‌گفتار
۱۷	یادداشت‌ها
۱۹	مقدمهٔ چرا ذهن آگاهی حساس به تروما؟

بخش ۱ مبانی ذهن آگاهی حساس به تروما

۳۵	فصل ۱ حضور همیشگی تروما: اشکال مشهود و نامشهود
۵۸	فصل ۲ دیدار با لحظه: ذهن آگاهی و استرس تروماتیک
۸۱	فصل ۳ شکل گرفته توسط گذشته: تاریخچه مختصر ذهن آگاهی و تروما
۱۰۹	فصل ۴ مغز و بدن در تروما و ذهن آگاهی

بخش ۲ پنج اصل ذهن آگاهی حساس به تروما

۱۳۱	فصل ۵ ماندن در دامنهٔ تحمل: نقش برانگیختنگی
۱۵۹	فصل ۶ تغییر جهت توجه به منظور حمایت از ثبات: اجتناب از چرخهٔ ترس/بی‌حرکتی
۱۷۶	فصل ۷ بدن را به خاطر داشته باشید: کارکردن با گسستگی
۲۰۱	فصل ۸ تمرین در رابطه: حمایت از امنیت و ثبات بازماندگان
۲۳۱	فصل ۹ درک بافت اجتماعی: کارکردن مؤثر در پهنهٔ تفاوت
۲۵۸	نتیجه‌گیری دگردیسی تروما
۲۶۴	منابع
۲۷۹	یادداشت‌ها
۲۹۱	واژه‌نامه انگلیسی به فارسی
۲۹۴	واژه‌نامه فارسی به انگلیسی

پیش‌گفتار

نوشتهٔ ویلوبی بریتون

در سال ۲۰۱۲ خودم را مقابل دلالی لاما در مایوکلینیک روچستر مینه‌سوتا یافتم. در بیست و چهارمین گفت‌وگوی موسسهٔ مایند اند لایف^۱ – انسجامی میان علم و تمرین‌های تأملی – بودم و داشتم پژوهش خودم را بر روی ذهن‌آگاهی و مراقبه ارائه می‌کردم. (۱) به عنوان یک عصب‌شناس بالینی به سخنرانی کردن در مقابل مخاطبان آگاه عادت داشتم، اما آن روز متوجه شدم که پروانه‌هایی که به‌طورمعمول در معده‌ام حس‌شان می‌کردم بیشتر شبیه پتروداکتیل^۲ شده بودند. درحالی‌که به چهره کنجکاو دلالی لاما نگاه می‌کردم نگران این بودم که چه پاسخی به کار من خواهد داد.

من روی آثار بالقوه منفی مراقبه مطالعه می‌کنم. با اینکه اغلب تحقیقات من طی ۲۰ سال گذشته بر مزایای بالینی تمرین‌های مراقبه متمرکز بوده است، طی دهه گذشته کارم را به بررسی برخی از جنبه‌های چالش‌برانگیز تر تمرین‌های تأملی گسترش داده‌ام. در سال ۲۰۰۷ پژوهشی را به نام «انواع تجارت تأملی» در آزمایشگاه خودم در دانشگاه براؤن آغاز کردم. (۲) این پژوهه شامل انجام مصاحبه‌هایی با بیش از ۱۰۰ مراقبه‌کننده و مریبان مراقبه در خصوص مشکلاتی بود که در تمرین برای آنها پیش می‌آمد. از دانشجویی که در طی یک دوره اقامتی ۱۰ روزه دچار فلش‌بک‌های فلوج‌کننده‌ای شده بود تا معلم کارکشته مراقبه‌ای که سال‌ها در طی تمرین دچار حالت گسستگی مربوط به ترومایی شد، در همگی ترومایی‌های عنوان موضوع اصلی ظاهر شد. (۳)

در این پژوهش، ارتباط ویژه میان مراقبه و ترومای درس‌ساز شد. وقتی افرادی که تجربه مشکلات مربوط به ترومای را در تمرین مراقبه داشتند برای دریافت کمک سراغ

---

1. Mind and Life Institute

موسسهٔ مایند اند لایف یک موسسهٔ غیرانتفاعی در آمریکا است که بر انسجام‌بخشی علم و سنت‌های خرد تأملی تمرکز دارد. مأموریت این مؤسسه بهبود رنج و تقویت و پرورش انسان‌ها است. م

۲. راسته‌ای از سوسماران بالدار عهد زوراسیک سفلاتا عهد مزوژوئیک. م

من می آمدند نمی توانستم کاری بیش از اطمینان بخشمی به آنها که تنها نیستند و این چیزی که تجربه می کنند تقصیر آنها نیست، برایشان انجام دهم. در تمام این مدت دلم می خواست کار بیشتری برای آنها انجام دهم – تبیین جامعی از اینکه چرا این اتفاق برایشان می افتد و باید با آن چه بگذرد.

پس از گذشت یک ماه از ارائه‌ای که در مؤسسه مایندان لایف داشتم به فیلم ویدیویی آنلاین جالبی از جلسه دفاع یک رساله دکتری برخوردم در خصوص مراقبه ذهن‌آگاهی و تروما. هیچ وقت اسم دیوید تریلیون را نشنیده بودم اما مسحور پاسخ‌های شیوه‌ای شدم که او داشت به سوالات من می داد. سال‌ها به دنبال یک چارچوب روشن برای ارائه به مراقبه‌کننده‌ای بودم که در حال تقدیر به سراغ من می آمدند - از جمله آنها بی که مشغول تدریس مراقبه بودند و محققانی که به مراقبه و ذهن‌آگاهی علاقه داشتند. ناگهان پیدایش کرد. تکه‌های پازل یکی پس از دیگری در جای خود قرار می گرفتند.

درنهایت من افراد بسیاری را به دیوید ارجاع دادم و اغلب آنها پس از مراجعته به من می گفتند که کارشان با دیوید و چارچوبی که او برایشان فراهم کرده بود زندگی‌شان را تغییر داده است. داستان وضعیت این افراد به حدی الزاماً و پیشرفت‌شان به حدی مشهود - بود که تصمیم گرفتم آموزشی چندساله در زمینه تروما برای خودم ترتیب دهم. فکر می کردم به عنوان روانشناس و عصب‌شناس آموزش کافی دریافت کرده‌ام، اما با بینش‌هایی که دیوید برایم به وجود آورد متوجه شدم برای اینکه توان کافی برای پرداختن به موضوعات پیش رویم در کار عملی و پژوهشی داشته باشم نیاز به آموزش بیشتری در خصوص تروما دارم.

ارتباطم را با دیوید حفظ کردم و زمانی که پیش‌نویس نخست کتابی را که در دست دارید خواندم، برایم مانند یک موهبت بود. بر اساس گفت‌وگوهایی که با مریان ذهن‌آگاهی، محققان و افرادی که تمرین ذهن‌آگاهی می کنند داشته‌ام، معتقدم این کتاب همان منبعی است که افراد بسیاری برای مدتی طولانی در انتظارش بوده‌اند. این کتاب با قویی فوق العاده، شفقت و بینش به برخی از رایج‌ترین - اما در عین حال مغفول‌ترین - موضوعاتی می‌پردازد که اهالی مراقبه‌ای که تجربه تروما داشته‌اند ممکن است با آنها مواجه شوند.

همان طور که خوانندگان این کتاب احتمالاً می‌دانند، ذهن‌آگاهی محبوبیت بسیاری پیدا کرده است. از مدارس و کلینیک‌ها گرفته تا زندان‌ها و محیط‌های تجاری، اینک ذهن‌آگاهی در طیف گسترده‌ای از محیط‌ها تمرین می‌شود - و پژوهش‌ها از مزایای آن حمایت می‌کنند. با این حال، باور به اینکه ذهن‌آگاهی و مراقبه می‌توانند درمانی تمام‌وکمال برای موقعیت‌ها و مشکلات بی‌شماری از جمله تروما به حساب بیانند، عواقب ناخواسته‌ای به بار آورده است. همه ما درباره مزایای مراقبه شنیده‌ایم و برای بسیاری از افرادی که به‌طور منظم به تمرین آن می‌پردازند این مزایا به واقعیت تبدیل شده‌اند؛ اما من فهمیده‌ام که افرادی که چنین تجربه‌ای نداشته‌اند و در چنین حکایت و مسیری با دیگران شریک نیستند اغلب عمیقاً احساس شرم می‌کنند - به‌ویژه آنها بی‌که تجربه تروما داشته‌اند. آنها اغلب احساس می‌کنند که در مراقبه شکست‌خورده‌اند، اشتباہی کرده‌اند و یا عمیقاً و به شکلی جبران‌ناپذیر در هم‌شکسته‌اند.

کتاب دیوید مستقیماً سروقت موضوع شرم می‌رود. این تصور را به چالش می‌کشد که افرادی که چنین دشواری‌هایی را تجربه می‌کنند مشکل دار هستند و یا مراقبه‌کننده‌های خوبی نیستند. بسیاری از مراقبه‌کننده‌هایی که با من تماس می‌گیرند - اغلب خود مریب‌ها - از ناتوانی شان برای مدیریت کردن علائم خود از طریق مراقبه اظهار حقارت می‌کنند. دیوید مخاطرات تمرین ذهن‌آگاهی را برای بازماندگان تروما به نمایش می‌گذارد، توضیح می‌دهد که چرا این مخاطرات وجود دارند و تمرین‌های مستدلی را معرفی می‌کند که به حمایت از تمرینی حساس‌به‌تروما و در عین حال امن و تحول‌بخش می‌پردازنند. کار او مبتنی بر شواهد است و در تحقیقات بالینی ریشه دارد و با پژوهش‌های پیش‌رو قابل تغییر است؛ بنابراین، این کتاب مبنای است برای گفت‌وگویی وسیع‌تر.

این کتاب نگاهی نظام‌مند نسبت به تروما نیز در اختیار ما قرار می‌دهد. به‌این‌ترتیب که هم‌زمان با مسیری که خود دیوید طی کرده، این کتاب ذهن‌آگاهی را از رنج مراقبه‌کنندگان مجزا - و سیستم عصبی هریک از آنها - به حوزه‌های اجتماعی، فرهنگی و سیاسی که در تولید و تداوم تروما نقش دارند، بسط می‌دهد. با اینکه مفهوم وابستگی متقابل - اینکه همه ما عمیقاً به یکدیگر وابسته‌ایم و بر همدیگر تأثیر می‌گذاریم - برای جامعه ذهن‌آگاهی مفهوم جدیدی نیست، اما اغلب به عنوان نوعی مرهم متافیزیکی برای

وحدث و یکپارچگی از آن استفاده می‌شود که الهام‌بخش رفتارهای پسندیده اجتماعی است، اما نیازی به مواجهه عمیق شخصی با خود ندارد. دیوید از طریق همکاری‌ای که با جنبش‌های عدالت اجتماعی داشته است ما را به چالش می‌کشد تا جریانی را که در اطرافمان وجود دارد زیر سؤال ببریم، «چارچوب‌هایی را که به ما پیشنهاد شده با دیدی انتقادی مورد وارسی قرار دهیم و از نقش خود بیش ازپیش آگاه شویم.»

ذهن‌آگاهی حساس‌به‌تروما در زمانی به وجود آمده است که گفت‌و‌گویی متنوع در خصوص ذهن‌آگاهی و مراقبه به‌شدت موردنیاز است. من بخشن اعظم زندگی علمی خود را صرف چنین گفت‌و‌گویی کرده‌ام، چه در کلاس‌های درس، در آزمایشگاه‌م، در کنفرانس‌های علمی یا دوره‌های تربیت مربی ذهن‌آگاهی محور، یا در ارتباط با روزنامه‌نگارانی که به دنبال شعارهای مردم‌پسند در خصوص مزایای ذهن‌آگاهی بوده‌اند. (۴) گاهی در این مسیر در ضمن بحث در خصوص اینکه ما نیاز داریم در کاربرد تمرین‌های تأملی مراقب باشیم و آگاهی خود را درباره مشکلات بالقوه‌ای که افراد با آنها مواجه می‌شوند بالاتر ببریم، احساس تک‌صدای بودن کرده‌ام. (۵) اما اخیراً همکاران بیشتری به من پیوسته‌اند. امسال ۱۵ محقق ذهن‌آگاهی دور هم جمع شدند تا بیانیه‌ای به نام «مراقب جارو‌جنجال باشید»^۱ بنویسند که مدافعانه‌ای محتاطانه‌تر و ظریف‌تر از ذهن‌آگاهی است و شامل مزايا و محدودیت‌های آن، هر دو، می‌شود. (۶) هدف چنین رویکردهایی دلسرد کردن مردم از انجام مراقبه نیست، بلکه بر عکس، هدف‌شان این است که تمرین را برای مخاطب معاصر، نیرومندتر و کاربردی‌تر کنند. خوشحال‌ام بگویم که با این کتاب ما یک قدم دیگر در این مسیر به پیش می‌رویم. دیوید منبعی قدرتمند، قابل دسترس و مبتنی بر شواهد تجربی برای آن دسته از ما خلق کرده که به دنبال تدریس و تمرین ذهن‌آگاهی به طریقی حساس‌به‌تروما هستیم. این هدیه‌ای به موقع است، هدیه‌ای که امیدوارم به همان اندازه‌ای که به من کمک کرد به شما هم کمک کند.

دکتر ویلوبی بریتون
دانشگاه براون

یادداشت‌ها

1. Britton Lab; Dalai Lama Presentation. See <https://vimeo.com/69253042>.

۲- خلاصه‌ای از پژوهش‌های تحقیقاتی مربوط به انواع تجربه تأملی را می‌توان در وبسایت آزمایشگاه علوم اعصاب بالینی و عاطفی پیدا کرد:
<https://www.brown.edu/research/labs/britton/research/varieties-contemplative-experience>
برای دریافت مقاله‌ای موری که به تفصیل نتایج و روش‌های مطالعه را توضیح داده است
به منع زیر نگاه کنید:

Lindahl, J., Fisher, N., Cooper, D., Rosen, R., and Britton, W. (2017). The Varieties of Contemplative Experience: A Mixed-Methods Study of Meditation-Related Challenges in Western Buddhists. PLOS ONE 12(5): e0176239.

مقاله کامل این تحقیق در وبسایت زیر قابل دسترس است:

<http://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0176239>.

3. Lindahl, J. R. (2017). “Somatic Energies and Emotional Traumas: A Qualitative Study of Practice-Related Challenges Reported by Vajrayana Buddhists.” *Religions* 8(8): 153, doi: 10.3390/rel8080153.

مقاله کامل این تحقیق در وبسایت زیر قابل دسترس است:

www.mdpi.com/2077-1444/8/8/153/pdf.

4. Britton, W. B. (2016). Scientific Literacy as a Foundational Competency for Teachers of Mindfulness-Based Interventions. In McCown, D., Reibel, D., and Micozzi, M. S. (eds). *Resources for Teaching Mindfulness: An International Handbook*. New York: Springer. Also see Britton, W. B. (2016). “Self-Inquiry: Investigating Confirmation Bias.” In McCown, D., Reibel, D., and Micozzi, M. S. (eds). *Resources for Teaching Mindfulness: An International Handbook*. New York: Springer.

۵. به عنوان مثال به جعبه ابزار امنیت مراقبه (meditation safety toolbox) که توسط دکتر بریتون و با جمع‌آوری منابع امنیت مراقبه از مراکز و برنامه‌های مختلف ذهن‌آگاهی، از جمله اسناد رضایت‌نامه، غریال‌گری و ابزارهای نظارتی و راهبردهای مدیریتی تهیه شده است نگاه کنید.

<https://www.brown.edu/research/labs/britton/resources/meditation-safety-toolbox>.

6. Van Dam, N. T., van Vugt, M. K., Vago, D. R., Schmalzl, L., Saron, C., Olenzki, A., Meissner, T., Lazar, S. W., Kerr, C., Gorchov, J., Field, B. A., Britton, W. B., Brefczynski-Lewis, J. A., and Meyer, D. E. (2017). "Mind the Hype: A Critical Evaluation and Prescriptive Agenda for Mindfulness and Meditation Research." *Perspectives in Psychological Science*. In press.

چرا ذهن آگاهی حساس به تروما؟

بخشی از وجودم آرزو می‌کرد که کاش ایمیل را ندیده بودم. از نیمه شب گذشته بود و قبل از اینکه به تخت‌خواب بروم به شکلی تکانشی برای آخرین بار ایمیل را چک کردم. موضوع ایمیل این بود «لطفاً کمک کنید. بحران در مراقبه!» به پشتی صندلی تکیه دادم. سومین ایمیلی بود که در آن ماه با این موضوع دریافت می‌کردم.

پیام از طرف نیکلاس بود، معلم دبیرستان در ورمونت که به مقالهٔ من در مورد پاسخ‌های منفی به مراقبه برخورده بود. (۱) او برای مدیریت اضطراب‌شروع به مراقبه ذهن آگاهی کرده بود و بلافضله مزایای تمرین آشکار شده بودند: افزایش شفافیت، یادآوری سریع و حسی پایدارتر از آرامش، نسبت به گذشته؛ اما اخیراً علامتی اعصاب خردکن شروع شده بود: وقتی زنگ گوشی خبر می‌داد که زمان مراقبه کوتاه او به پایان رسیده است او به تقدیم افتاد که زنگ گوشی را قطع کند- درحالی‌که بدنش ظاهرًا از ترس فلنج شده بود. حس می‌کرد گیر افتاده است.

هرچه نیکلاس بیشتر تمرین می‌کرد، این تجربه شدیدتر و اعصاب خردکن‌تر می‌شد. به محض اینکه چشمانش را می‌بست تصاویر همچون سیل جاری می‌شدند- شیشه خردشده، آسمان باز، دود. خوابش مملو از کابوس شده بود، کارهای روتین در او ایجاد وحشت می‌کردند و پیچ‌پیچ درون سرش دیگر داشت اذیت‌کننده می‌شد. آرامشی که با مراقبه در جست‌وجویش بود با متضادش جایگزین شده بود- وحشت و هراسی زیربنایی که او را طی روز و شب تسخیر کرده بود.

یک هفته بعد من و نیکلاس از طریق تماس ویدیویی یکدیگر را ملاقات کردیم و بلافضله توانستم دغدغه و سردرگمی را در چشمانش ببینم. وقتی از او پرسیدم آیا تصاویری که در مراقبه می‌بیند هیچ معنایی برای او دارد سرش را به علامت تأیید تکان

داد. چند سال پیش تصادف رانندگی شدیدی داشت - تا نجات پیدا کند، با درماندگی یک ساعت روی صندلی اش گیر افتاده بود؛ اما این تصادف نبود که او را گیج کرده بود بلکه سرگردانی اش درباره مراقبه ذهن‌آگاهی بود. چطور تمرینی که تا این حد سازنده و مثبت بود می‌توانست او را متزلزل و دچار وحشت کند؟

با این سؤال غریب‌هه نبودم. به عنوان روان‌درمانگر و محقق سال‌ها بود که در تلاش بودم درکی عمیق‌تر از ارتباط پیچیده میان ذهن‌آگاهی و تروما - شکل نهایی استرس که می‌تواند بر توانایی ما برای مقابله غلبه کند - پیدا کنم. ذهن‌آگاهی و تروما وقتی کنار هم قرار می‌گیرند به نظر متحداً طبیعی و گریزناپذیر می‌رسند. هر دو با طبیعت رنج سروکار دارند. هر دو ریشه در تجربه حسی دارند؛ و درحالی که تروما تولید استرس می‌کند، نشان داده شده که ذهن‌آگاهی می‌تواند آن را کاهش دهد. به لحاظ نظری به نظر می‌رسد که هر فردی که تجربه تروما داشته است می‌تواند از تمرین مراقبه ذهن‌آگاهی سود ببرد. چه اشکالی می‌تواند در کار باشد؟

علوم شده که خیلی اشکالات. مراقبه ذهن‌آگاهی می‌تواند علام استرس تروماییک را در افرادی که تجربه تروما داشته‌اند تشید کند. این می‌تواند شامل فلش‌بک، بالا رفتن برانگیختگی هیجانی و گسستگی - یعنی قطع ارتباط میان افکار، هیجانات و حس‌های بدنی فرد - باشد. درحالی که ممکن است به نظر برسد که مراقبه یک تمرین بی‌ضرر و امن است، می‌تواند بازماندگان^۱ تروما را مستقیماً به درون همان زخم‌هایی بیندازد که برای شفا به چیزی بیش از آگاهی ذهن‌آگاهانه نیاز دارند. با برگرداندن توجه بازماندگان تروما به آسیب‌هایی که اغلب درونی و نامشهود هستند، عاقبتی مانند نیکلاس، در همان زمانی که من او را دیدم، خواهند داشت: سردرگم، آشفته و تحریشده به خاطر بدتر کردن اوضاع.

در عین حال، ذهن‌آگاهی می‌تواند منبعی ارزش‌مند برای بازماندگان تروما نیز به شمار رود. تحقیقات نشان داده‌اند که ذهن‌آگاهی می‌تواند آگاهی به بدن را تقویت کند، توجه

۱. در کل کتاب من اصطلاح «بازمانده» را برای اشاره به «دانشجویان و مراجعانی که علام استرس پس از سانحه را تجربه می‌کنند» به کار می‌برم. همان‌طور که به تفصیل عنوان خواهیم کرد تمام بازماندگان تروما الزاماً نه استرس پس از سانحه را تجربه خواهند کرد و نه با مراقبه و ذهن‌آگاهی مشکل خواهند داشت.

را بالا ببرد و توانایی ما را برای تنظیم هیجانات افزایش دهد- تمام مهارت‌های حیاتی برای بهبودی تروما. همچنین ذهن‌آگاهی می‌تواند از روش‌های باسابقه درمان تروما حمایت و به افراد کمک کند در مواجهه با علائم تروماتیک به ثبات دست پیدا کنند.

بنابراین به ضرورت این لحظه توجه کنید. طی دهه گذشته میزان محبوبیت مراقبه ذهن‌آگاهی بهشدت افزایش یافته است. در محیط‌های گوناگونی ارائه می‌شود- از جمله اجتماعات بودایی‌ها، برنامه‌های غیرمذهبی و روان‌درمانی- و اغلب به درجهٔ یک تمرین کاهش استرس ارتقا یافته است. در عین حال، نرخ شیوع تروما نیز بالا است. طبق برآوردها 90% درصد جمعیت در معرض یک واقعهٔ تروماتیک بوده‌اند و 8% تا 20% درصد از این افراد دچار اختلال استرس پس از سانحهٔ PTSD می‌شوند. (۲) این بدان معنا است که در هر محیطی که ذهن‌آگاهی در آن تدریس می‌شود احتمال بسیار بالای وجود دارد که کسی در اتاق حضور داشته باشد که تاریخچه‌ای از تروما دارد.

بنابراین سؤال این خواهد بود: چطور می‌توانیم خطرات بالقوهٔ ذهن‌آگاهی را برای بازماندگان تروما به حداقل برسانیم و هم‌زمان مزایای بالقوهٔ آن را در سطح مطلوبی نگه داریم؟

این کتاب به همین موضوع می‌پردازد. می‌خواهم نشان دهم که تمرین بنیادی ذهن‌آگاهی هنگامی که با درک تروما همراه شود ایمن‌تر و مؤثرتر است. به اعتقاد من از مرتبی مراقبه‌ای که دوره‌های اقامتی مراقبه سکوت را برگزار می‌کند تا مددکاری اجتماعی که از مداخلات ذهن‌آگاهی استفاده می‌کند تا معلمی که در کلاس خود در دبستان تمرین 5 دقیقه‌ای مراقبه انجام می‌دهد، همگی نیازمند آگاهی از خطراتی هستند که به افراد درگیر با استرس تروماتیک ارائه می‌دهند.

من طی یک دهه گذشته به بررسی این موضوع پرداخته‌ام. تحقیقات نظری دانشگاهی را هدایت کرده‌ام، دیوارها را با برگه‌های لبه‌چسبدار یادآور پر کرده‌ام و مصاحبه‌های غیررسمی با مریبان ذهن‌آگاهی، متخصصان سلامت روان و بازماندگان تروما درخصوص این موضوع داشته‌ام. همچنین، به عنوان یک روان‌درمانگر از نزدیک با بازماندگانی که تجربیات سوئی با مراقبه ذهن‌آگاهی داشته‌اند کارکرده‌ام؛ اما درنهایت به عنوان فردی که چالش‌های خود را با ذهن‌آگاهی و تروما داشته است به سراغ این

موضوع آدمد تا بفهمم دقیقاً در طول این مسیر برای خود من چه اتفاقاتی رخ داده است.

یک مسیر شخصی

من زمانی که به عنوان روان‌درمانگر مشغول کار با مردان متباور جنسی در ونکوور کانادا بودم شروع به تمرین مراقبه ذهن‌آگاهی کردم. من با علاقه به جنسیت و عدالت ترمیمی^۱ وارد کار شدم و بعد از یک سال خودم را فرسوده، دمدمی مزاج و بدون هیچ ابزاری برای مقابله یافتم. وقتی یکی از همکاران به من پیشنهاد داد که در گروه محلی مراقبه ذهن‌آگاهی او شرکت کنم، آماده بودم: ذهن‌آگاهی شهرت خوبی در روانشناسی داشت و من عاشق این بودم که ارتباط مبترسانه‌تری با ذهنم برقرار کنم. فکر کردم نشستن و توجه کردن به نفسم چقدر می‌توانست سخت باشد؟

البته کار غیرممکنی بود. اولین تمرین مراقبه‌ام را به طور کامل غرق در افکار گذراندم و موقعی متوجه آن شدم که زنگ پایان تمرین زده شد. با این حال به جای رسیدم که عاشق تمرین شدم و فهمیدم به روش‌های متعددی به من کمک می‌کند. از بدنم آگاه‌تر بودم، کمتر با افکار طوفانی ام یکی می‌شدم و خود را راضی‌تر و خوشحال‌تر از هر زمان دیگری یافتم. داشتم با دنیا به شیوه‌های جدیدی ارتباط برقرار می‌کردم و خارج از دنیای شغل قانونی خودم معنا و تاب‌آوری را کشف می‌کردم - مثلاً می‌ایستادم و به صدای باد لایه‌لای درخت توت‌فرنگی بیرون آشپرخانه گوش می‌دادم، یا در حین رفتن به سر کارم پاهایم را روی زمین حس می‌کردم. وقتی از نظر هیجانی در درد بودم ذهن‌آگاهی برای من دیدگاه و فضایی فراهم می‌کرد. ذهن‌آگاهی به من کمک کرد با خودم به شیوه‌ای مشفقاته و بدون قضاوت ارتباط برقرار کنم.

سپس به شکل غیرمنتظره‌ای چراغ‌ها خاموش شدند! در یک دوره اقامتی مراقبه

۱. ظهور مفهوم عدالت ترمیمی حاصل تحول در نگرش‌ها و دیدگاه‌های عمومی حقوق‌دانان کیفری، جرم‌شناسان و مجریان نظام کیفری نسبت به عدالت کیفری مبتنی بر «جزا و سرکوب» و عدالت کیفری مبتنی بر «اصلاح و تربیت» است که در پیوند با مفاهیم انسانی و فرهنگ و ارزش‌های جامعه مدنی، عدالت کیفری خلاق و پویایی را معرفی می‌کند. م

سکوت در حومه ماساچوست بودم که حس کردم انگار یک دستگاه مدارشکن^۱ در بدنم خاموش شد. در حالی که یک داستان خشونت جنسی خاص از محل کارم در ذهنم در حال چرخیدن بود، در تقداً بودم که در تمرین استقرار پیدا کنم. وقتی در نور ضعیف اتاق چشمم را باز کردم دیدم همه‌چیز سر جای خودش است: سایر مراقبه‌کننده‌ها روی کوسن‌هایشان در کنار من ثابت نشسته بودند، مجسمه بودا جلوی اتاق بود و تکه‌ای از ماه لابه‌لای درختان بیرون پنجره. هیچ‌چیزی جُم نخورد، هیچ‌چیزی در بیرون تغییری نکرد.

اما همان موقع خودم را دیدم. داشتم از بالای شانه‌ام به پایین نگاه می‌کردم، از نشیمن‌گاه به شاه‌تیر زیرشیروانی. وحشت در من پخش شد، اما من همچنان که بر مجسمه تمرکز کرده بودم، مانند همان مجسمه بی حرکت ماندم. مطمئن بودم این هم مانند تمام تجربیات دیگری که در مراقبه داشتم، خواهد گذشت—اگر تا آخر تمرین نمی‌گذشت، قطعاً تا فردا صبح می‌گذشت.

نگذشت. حداقل نه به طور کامل. طی هفتۀ بعد در دوره، دنیا به محلی تاریک و زیرزمینی تبدیل شد. خودم را در نوسان میان دو عالم یافتم—که هیچ‌یک انگار روی زمین سفت نبودند. من از نظر فیزیکی حاضر بودم، اما فقط در ظاهر. حس‌هایم خفه و گرفته شده بودند، اشتها محو شده بود و تنها حسی مأیوسانه و فراگیر در من بود که اشکالی در کار است. گوینی بخشی اساسی از وجودم بیدار شده بود، رفته بود و خیال برگشتن نداشت.

یک‌روز در میان، یکی از مریبان مراقبه را در دوره می‌دیدم—اغلب تا می‌نشستم اشکم فوران می‌کرد. در هر مصاحبه با مجموعه دستورالعمل‌های مشابهی جلسه را ترک می‌کردم: ذهن‌آگاه باش. به حسِ بُریدگی توجه کن. تسلیم نشو. به این فرایند اعتماد کن؛ و تمام باقی زمان دوره این همان کاری بود که من کردم.

کشف تروما

در آن تابستان وقتی به خانه برگشتم، چهرۀ دوستان و اعضای خانواده‌ام همان چیزی را بر من آشکار کرد که از قبل می‌دانستم: دورۀ اقامتی من را درب و داغان کرده بود. من

---

۱. دستگاهی که خود به خود جریان را قطع می‌کند مثلاً هنگام شدید شدن جریان برق.